

SOCRATES

Det Europæiske Fællesskabs handlingsprogram på uddannelsesområdet

Ansøgningsfrister for visse aktioner: september 1995. Nærmere oplysninger sidst i denne meddelelse

(95/C 200/25)

SOCRATES, Det Europæiske Fællesskabs handlingsprogram for samarbejde på uddannelsesområdet, blev vedtaget den 14. 3. 1995 (Afgørelse 819/95/CE, EFT nr. L 87 af 20. 4. 1995). Det dækker perioden 1995-1999 og finder anvendelse i Den Europæiske Unions 15 medlemsstater og i Island, Liechtenstein og Norge inden for rammerne af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS). SOCRATES har i 1995 i fællesskabsbudget på 176 000 000 ECU.

SOCRATES viderefører og udbygger en række tidligere fællesskabsprogrammer, herunder ERASMUS (højere uddannelse) og LINGUA (sprogundervisning). De er nu kombineret med nye aktioner og udgør det første samlede program for samarbejde inden for alle i den almene uddannelsessektor.

SOCRATES-programmets overordnede målsætninger er:

- at udvikle den europæiske dimension i undervisningen;
- at forbedre kendskabet til de europæiske sprog;
- at fremme den tværkulturelle dimension i undervisningen;
- at forbedre undervisningens kvalitet gennem europæisk samarbejde;
- at øge lærernes og de studerendes mobilitet;
- at fremme akademisk anerkendelse af eksamensbeviser, studieperioder og andre kvalifikationer;
- at lette udviklingen af et åbent uddannelsesnet Europa;
- at stimulere åben undervisning og fjernundervisning i en europæisk kontekst;
- at fremme udveksling af informationer om uddannelsessystemer og uddannelsespolitik.

SOCRATES indgår i en bredere strategi om at fremme livslang uddannelse som respons på de stadigt større uddannelseskra. Programmet indgår i et tæt samspil med andre initiativer på EU-plan, herunder især programmet Leonardo da Vinci for erhvervsuddannelse,

Ungdom for Europa III, forskellige dele af fjerde rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling og Fællesskabets aktioner til fordel for handicappede og fremme af lige muligheder for alle.

SOCRATES omfatter et bredt spektrum af aktiviteter, der bl.a. omfatter:

- tværnationale projekter, net, partnerskaber og sammenslutninger,
- fælles udvikling af læseplaner, moduler, undervisningsmaterialer og andre uddannelsesprodukter,
- udvekslinger og mobilitet,
- tværnationale kurser for undervisningspersonale,
- besøg med henblik på at lette forberedelsen af projekter eller udveksling af erfaringer,
- gennemførelse af undersøgelser og analyser, udarbejdelse af vejledninger og indsamling af oplysninger,
- projektevaluering,
- udbredelse af resultaterne.

Europa-Kommissionen (Generaldirektorat XXII: Uddannelse, Erhvervsuddannelse og Ungdomsangelegender) har det overordnede ansvar for gennemførelsen af SOCRATES. Den består af SOCRATES-Udvalget, der består af to medlemmer udpeget af hver medlemsstat. Udvalget har to underudvalg for henholdsvis videregående uddannelse og skoleuddannelse.

SOCRATES-programmet fremmer samarbejdet inden for seks områder:

Videregående uddannelse (ERASMUS)

Aktion 1 Tilskud til udvikling af den europæiske dimension på universiteterne

- Organiseret udveksling af studerende i anerkendte studieperioder
- Det Europæiske Meritoverførselssystem (ECTS)
- lærermobilitet og udveksling af lærere
- sproglig forberedelse for udrejsende og tilrejsende studerende og lærere
- kortvarige intensive kurser
- udvikling af læseplaner på alle studietrin
- sprogstudier kombineret med andre akademiske fag
- projekter vedrørende samarbejde mellem universiteter om emner af fælles interesse («tematiske net»)
- besøg med henblik på forberedelse af fremtidige samarbejdsaktiviteter
- anvendelse af undervisningsmetoder, der inddrager åben undervisning og fjernundervisning.

Aktion 2 Stipendier til studerende

Direkte tilskud til delvis dækning af »mobilitetsomkostninger« (rejse, sproglig forberedelse og forskelle i leveomkostningerne) for studerende, der gennemfører en studieperiode i udlandet af 3-12 måneders varighed.

Supplerende foranstaltninger

Tilskud til europæiske aktiviteter, der gennemføres af sammenslutninger af universitetslærere, administrative medarbejdere eller studerende samt andre aktiviteter, der øger bevidstheden om den europæiske dimension inden for den videregående uddannelse.

Skoleuddannelse (COMENIUS)

Aktion 1 - Skolepartnerskaber/europæiske uddannelsesprojekter

Tværnationale skolepartnerskaber med henblik på oprettelse af europæiske uddannelsesprojekter (EEP) omkring emner af fælles interesse for elever i forskellige europæiske lande

Aktion 2 - Undervisning af børn af vandrende arbejdsgangere, børn af personer, der på grund af deres erhverv ikke er bofaste, af andre ikke-bofaste personer og af sigøjnere; tværkulturel undervisning

Tværnationale projekter med henblik på at forbedre uddannelsesmulighederne for børn i disse specifikke samfundsgrupper og bidrage til at forberede skolebørn i almindelighed til livet i et mere og mere tværkulturelt samfund for derved at medvirke til at bekæmpe racisme og fremmedhad.

Aktion 3 - Efter- og videreuddannelse for lærere og andet undervisningspersonale

Tværnationale efter- og videreuddannelsesprojekter med et eller flere af følgende formål:

- fremme den europæiske dimension i undervisningen;
- forbedre børnenes skolegang og undervisningens kvalitet og tage hensyn til børn med særlige uddannelsesmæssige behov og evner.

Supplerende foranstaltninger

- europæiske aktiviteter, der gennemføres af sammenslutninger, der arbejder med samarbejde mellem skoler (f.eks. lærersammenslutninger eller forældreforeninger);
- bevidstgørelsesaktiviteter vedrørende fremme af det europæiske samarbejde på området, herunder støtte til konkurrencen »Europa i skolen«.

Fremme af sprogundervisning (LINGUA)

Foranstaltninger til forbedring af undervisningen i de officielle sprog i EU og i EFTA- og EØS-landene inden for alle uddannelsessektorer (særlig prioritet til de sprog, der er mindst udbredt, og som der sjældent undervises i):

Aktion A: Europæiske samarbejdsprogrammer for uddannelse af sproglærere (ECP)

Tværnationalt samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner, der tilbyder henholdsvis grunduddannelse og efter- og videreuddannelse med henblik på at forbedre fremtidige eller nuværende sproglæreres faglige kvalifikationer (fælles udvikling af læseplaner, undervisningsmaterialer, moduler og kursusforløb).

Aktion B: Efter- og videreuddannelse for sproglærere

Intensive kurser eller andre tilsvarende efter- og videreuddannelsesaktiviteter i et andet deltagende land med henblik på at forbedre lærerens evne til at undervise i eller på et fremmedsprog.

Aktion C: Undervisningsassistentophold for fremtidige sproglærere

Tilskud, der sætter fremtidige sproglærere i stand til at arbejde 3-12 måneder som undervisningsassistent i et andet deltagende land, hvor et af de officielle sprog normalt skal være det sprog, som de senere skal undervise i.

Aktion D - Udvikling af instrumenter til sprogundervisning og bedømmelse af sprogkundskaber

Tværnationale projekter med henblik på udvikling af sprogundervisningen og bedømmelse af erhvervede sprogkundskaber (tilrettelæggelse, udvikling og udveksling af læseplaner; fremstilling af nyskabende undervisningsmidler og -materialer; udvikling og forbedring af redskaber og metoder, der benyttes i forbindelse med bedømmelse af sprogkundskaber).

Aktion E - Fælles uddannelsesprojekter til sprogundervisning (JEP)

Udveksling af unge på almene uddannelser og navnlig på erhvervsuddannelser og tekniske uddannelser inden for rammerne af fælles projekter med tilknytning til deres uddannelse/erhvervsuddannelse.

Supplerende foranstaltninger

- europæiske aktiviteter, der gennemføres af sammenslutninger, der arbejder inden for sprogundervisning
- formidling af nyskabende initiativer i forbindelse med sprogundervisning
- bevidstgørelsesaktiviteter vedrørende fremme af det europæiske samarbejde på området.

Fremme af åben undervisning og fjernundervisning (ODL)

To sæt foranstaltninger, der tager sigte på at støtte europæisk samarbejde inden for åben undervisning og fjernundervisning (ODL) og anvendelse af ny informations- og kommunikationsteknologi i undervisningen:

A: Fremme af det europæiske samarbejde om åben undervisning og fjernundervisning

Projekter, der gennemføres af europæiske partnerskaber, der omfatter

- fjernundervisningens brugere og formidlere;
- »traditionelle« uddannelsesinstitutioner, der integrerer ny informations- og kommunikationsteknologi i deres undervisning;

— producenter af pædagogisk software og undervisningsprogrammer.

Overvågningsprojekter, der har til formål at kortlægge udviklingen inden for et bestemt aspekt af den åbne undervisning og fjernundervisningen eller anvendelsen af ny teknologi i et bredt udsnit af de lande, der deltager i SOCRATES.

B: Støtte til anvendelse af ODL i forbindelse med aktiviteter under andre dele af SOCRATES

I tilfælde, hvor brugen af åben undervisning og fjernundervisning udgør et væsentligt aspekt af en ansøgning, kan der til projekter, der indgives under andre af SOCRATES-programmets afsnit, eventuelt ydes supplerende støtte på baggrund af projektets ODL-dimension. Dette gælder navnlig, når anvendelsen af ODL vil forbedre undervisningens kvalitet eller åbne det europæiske samarbejde for grupper af lærere eller studerende/elever, der ellers ikke ville have mulighed for at deltage.

Voksenuddannelse

Tværnationale projekter, der tager sigte på at styrke den europæiske dimension på alle områder af voksenuddannelsen, og hermed supplere de mere erhvervsorienterede aktiviteter, der støttes under Leonardo-programmet. SOCRATES yder støtte til:

- aktiviteter, der øger voksenuddannelsens læreres kendskab til europæiske emners betydning ved at udbrede kendskabet til de europæiske landes kultur, sprog og traditioner, eller som fremmer en bedre forståelse af politiske, økonomiske og administrative aspekter af selve Den Europæiske Union
- projekter, der medvirker til at få voksenuddannelsesorganisationer til at oprette samarbejdsnet omkring emner af interesse for europæiske folk, der bor i de deltagende lande.

Udveksling af informationer og erfaringer om uddannelsessystemer og uddannelsespolitik

1 - Spørgsmål af fælles uddannelsespolitisk interesse

Udveksling af informationer og erfaringer om centrale uddannelsespolitiske spørgsmål, navnlig gennem undersøgelser, seminarer, udveksling af eksperter og udvikling af bedre måder at formidle informationerne på.

2 - Informationsnettet om Uddannelse i Det Europæiske Fællesskab (EURYDICE)

EURYDICE-Nettet, der består af nationale enheder, der koordineres af en europæisk enhed i Bruxelles, har til formål at indsamle og udbrede informationer om uddannelsessystemerne i de deltagende lande

3 - Besøgsordning for beslutningstagere på uddannelsesområdet (ARION)

Studiebesøg i multinationale grupper af beslutningstagere på uddannelsesområdet (navnlig på skolernes primær- og sekundærtrin) og ledsageforanstaltninger, der skal sikre udbredelsen af resultaterne af besøgene.

4 - Nettet af Nationale Informationscentre vedrørende Akademisk Anerkendelse (NARIC)

Nettet af nationale centre har til opgave at informere institutioner og borgere om de videregående uddannelser og de eksamensbeviser, de fører frem til, med henblik på at lette anerkendelsen af eksamensbeviser i andre deltagende lande.

Ansøgnings- og udvælgelsesprocedurer

Procedurerne for indgivelse og udvælgelse af ansøgninger om støtte fra SOCRATES varierer meget, afhængigt af om den pågældende aktion forvaltes centralt af Kommissionen eller decentralt af de nationale kontorer, som hvert af de deltagende lande har udpeget.

For hver af programmets seks dele er der udarbejdet en Vejledning for Ansøgere, der indeholder alle de nødvendige oplysninger om ansøgningsprocedurer, ansøgningsfrister og udvælgelseskriterier. Disse dokumenter og alle andre oplysninger kan fås ved henvendelse til:

Tekniske SOCRATES- & Ungdomskontor, rue Montoyer 70, B-1040 Bruxelles, tlf. (32-2) 233 01 11, telefax (32-2) 233 01 50,

som yder Kommissionen teknisk bistand ved gennemførelsen af programmet.

Ansøgningsfrister

1. På grund af tidspunktet for Rådets vedtagelse af afgørelsen om iværksættelse af programmet, og efter aftale med SOCRATES-Udvalget, forvaltes de fleste aktioner under SOCRATES i 1995 ved hjælp af overgangsforanstaltninger - med procedurer svarende til dem fra de tidligere fællesskabsprogrammer. Nærmere oplysninger kan fås ved henvendelse til Tekniske SOCRATES- & Ungdomskontor.

2. Alle ansøgningsfristerne for kalenderåret 1996 er angivet i ovennævnte Vejledninger for Ansøgere. Ansøgninger vedrørende forberedende besøg og supplerende foranstaltninger kan indgives når som helst efter offentliggørelsen af denne meddelelse.

3. Ansøgningerne skal indsendes senest den 30. 9. 1995 (poststemplets dato) under følgende aktioner (jf. beskrivelserne ovenfor):

- fremme af sprogundervisning (LINGUA)
- åben undervisning og fjernundervisning (ODL)
- voksenuddannelse.

Denne ansøgningsfrist gælder for:

- LINGUA aktion D: projekter, der starter i 1/1996 (næste ansøgningsfrist bliver i 9/1996),
- ODL og Voksenuddannelse: projekter, der starter i slutningen af 1995 eller i begyndelsen af 1996.

Den relevante Vejledning for Ansøgere og ansøgningskemaerne kan rekvireres fra Tekniske SOCRATES- & Ungdomskontor (jf. adressen ovenfor), der også kan give de nødvendige oplysninger om ansøgningsprocedurerne for de supplerende foranstaltninger og de forberedende besøg under de forskellige SOCRATES-aktioner i 1995.

4. For så vidt angår iværksættelsen af aktionen »Spørgsmål af fælles uddannelsespolitisk interesse« (Udveksling af informationer og erfaringer, punkt 1), vil der i slutningen af 7/1995 blive offentliggjort en særlig indkaldelse af forslag i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*. Ansøgningsfristen bliver den 30. 9. 1995 (poststemplets dato) (næste ansøgningsfrist for denne aktion: 1. 2. 1996).